

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ในการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ มีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ จำนวน ๑ ครั้ง โดยเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว บนเว็บไซต์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://www.mhesi.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. จำนวน ๙๒๔ ราย พร้อมทั้งแจ้งการดำเนินการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ให้สถาบันอุดมศึกษา ทราบเพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตและนักศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ โดยจัดทำเป็นหนังสือราชการ ที่ อว ๐๒๓๖/ว๕๗๓๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จัดส่งไปยังสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๑๕๖ แห่ง

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง โดยเชิญสถาบันอุดมศึกษาจำนวน ๑๕๖ แห่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอาน ชั้น ๕ อาคารอุดมศึกษา ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ถนนศรีอยุธยา) และได้จัดให้มีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Zoom ในวันและเวลา ดังกล่าวด้วย มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๓ คน (ในห้องประชุม จำนวน ๑๘ คน และร่วมประชุมทางไกล จำนวน ๔๕ คน)

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๓.๒ รับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

(๒) เกิดการยกระดับคุณภาพการผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ อย่างน้อย ๗๕,๐๐๐ คน ในระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งบุคลากรเหล่านี้สามารถเข้าไปทำงานในภาคเอกชน ชุมชน สังคม เพื่อสร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศประมาณ ๗,๒๘๐ ล้านบาทต่อปี

(๓) เพิ่มโอกาสในการนำผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ของสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ รวมถึงชุมชนและท้องถิ่น

(๔) ผลกระทบต่อสังคมและชุมชนในด้านอื่น ๆ อาทิ เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับโจทย์วิจัย ท้องถิ่นสร้างศักยภาพการบูรณาการความรู้จากสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อการวิจัยต่อยอดจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น สำนักรวมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดการริเริ่มโครงการที่กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน และนักวิชาการในท้องถิ่นอันจะนำไปสู่งานวิจัยในชุมชนบนฐานการวิจัยและพัฒนาบนฐานทรัพยากร การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นและการประยุกต์ใช้บทเรียนที่ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมความเป็นอยู่ สุขภาวะ หรือเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากท้องถิ่นอย่างยั่งยืน อาทิ งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในระบบนิเวศ ผลกระทบทางอ้อมนี้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในสังคมไทย

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเตรียมการให้ใช้คำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนการพัฒนาการอุดมศึกษาแผนการทำข้อตกลง เมื่อมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาให้มีความเหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน จะช่วยส่งเสริมให้การอุดมศึกษาของประเทศเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและจะช่วย

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็นต่อสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จากที่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ และการรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้

๔.๑ การเพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” และบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุน” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๔.๒ การยกเลิกการจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ยกเลิกมาตรา ๔๕ (๔))

๔.๓ การแก้ไขเพิ่มเติมการทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

๔.๔ การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา (ยกเลิกมาตรา ๔๗ และเพิ่มส่วนที่ ๓ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษามาตรา ๕๐/๑ ถึงมาตรา ๕๐/๒๓ ในหมวดที่ ๖)

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ไม่มีข้อคัดค้าน และผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีเพียงให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน ๔ ประเด็น ดังนี้

๕.๑ การเพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” และบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุน” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- เปลี่ยนสถานภาพพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นข้าราชการพลเรือนเพื่อความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพเนื่องจากบุคลากรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญในการผลิตบัณฑิตไปรับใช้ประเทศชาติทั้งสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสายมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาประเทศไทย Thailand ๔.๐ and Knowledge Based Society

- ตัดข้อความในมาตรา ๕๐/๒ (๗) เนื่องจาก ไม่ควรมีเงินสมทบจากสถาบันฯ

- เห็นควรพิจารณาตัดความในมาตรา ๕๐/๒ (๗) ออก เนื่องจากอาจก่อภาระผูกพันด้านงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาในการสมทบเงินเข้ากองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

- ตามความในข้อ ๕๐/๓ ที่กำหนดว่า รายได้ของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุน โดยไม่ต้องส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน อาจไม่สอดคล้องกับหลักการตามความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดว่า "ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณหรือมีเงินนอกงบประมาณมากเกินไปสมควรให้กระทรวงการคลัง เรียกให้หน่วยงานของรัฐนำเงินดังกล่าวส่งคลัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี"

๕.๒ การยกเลิกการจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ยกเลิกมาตรา ๔๕ (๔)) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- กฎหมายคุ้มครองสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรการศึกษาระดับอุดมศึกษา การรักษาพยาบาลและบิดามารดา บุตรธิดา รวมถึงบำนาญหลังเกษียณอายุราชการ

- เพิ่มข้อความ จำนวนคณะกรรมการบริหารกองทุน ในมาตรา ๕๐/๖ ให้ชัดเจน และไม่ควรมีจำนวนมากนัก โดยลดจำนวนผู้แทนใน (๓) และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน (๕) เพื่อการบริหารงานที่คล่องตัว

๕.๓ การแก้ไขเพิ่มเติมการทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- การสรรหาอธิการบดีจากบุคคลภายนอกอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและเกิดประโยชน์ต่อวงการ
อุดมศึกษา

- เพิ่มข้อความ คุณสมบัติผู้อำนวยการกองทุน ในมาตรา ๕๐/๑๒ ให้เพิ่มจากเดิมว่า ...
และต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารกองทุนไม่น้อยกว่า ๑ ปีเพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
อย่างแท้จริง

๕.๔ การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา (ยกเลิกมาตรา ๔๗ และ
เพิ่มส่วนที่ ๓ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษามาตรา ๕๐/๑ ถึงมาตรา ๕๐/๒๓ ในหมวดที่ ๖) มีข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม ดังนี้

- การผลิตผลงานวิชาการเพื่อข้อกำหนดตำแหน่งวิชาการเพื่อประโยชน์ต่อขีดความสามารถใน
การแข่งขันของประเทศไทยและ ASEAN มุ่งเน้นเสริมสร้างวิชา English for All and Technology
Innovation

- กรณีที่ ข้อความในมาตรา ๕๐/๒ (๗) ไม่ถูกต้องทั้ง ควรเพิ่มข้อความ อำนาจหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการกองทุน ในมาตรา ๕๐/๑๔ให้เผยแพร่ผลการดำเนินการของกองทุนต่อสถาบันอุดมศึกษา เป็น
ประจำปี...ตามหลักการ การโปร่งใส ตรวจสอบได้

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

๖.๑ ๕๐/๒ (๗) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
เห็นสมควรคงไว้ เนื่องจาก กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีรายได้เพื่อลดภาระงบประมาณ
แผ่นดิน และบทบัญญัติในมาตรานี้มีใช้ลักษณะบังคับให้สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเงินสมทบ โดยการกำหนด
อัตราเงินสมทบให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาเสนออัตราการนำส่งที่ไม่
เป็นภาระงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาได้

๖.๒ มาตรา ๕๐/๖ จำนวนคณะกรรมการบริหารกองทุน ไม่ควรมีจำนวนมากนัก โดยลดจำนวน
ผู้แทนใน (๓) และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน (๕) เพื่อการบริหารงานที่คล่องตัว ในประเด็นนี้สมควรคงไว้
เนื่องจากจำนวนคณะกรรมการบริหารกำหนดสัดส่วนของกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้
เท่ากัน เพื่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการประสานนโยบาย

๖.๓ มาตรา ๕๐/๑๔ให้เผยแพร่ผลการดำเนินการของกองทุนต่อสถาบันอุดมศึกษา เป็นประจำปีทุก
ปี ตามหลักการ การโปร่งใส ตรวจสอบได้ ในเรื่องนี้ จะนำไปบรรจุไว้ในรายละเอียดการดำเนินงานของ
สำนักงานกองทุนที่จะจัดตั้งขึ้น ตามมาตรา ๕๐/๑๐ นอกจากนี้ การรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนยังได้
บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน ตามมาตรา ๕๐/๗ (๘)

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้นำข้อคิดเห็นต่อร่าง
พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๔ ประเด็น มาพิจารณาแล้ว แต่เห็นว่าร่าง
พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความเหมาะสมแล้ว และเนื่องจากเป็นเพียงข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมและไม่เกี่ยวข้องกับการปรับแก้กฎหมายดังกล่าว จึงไม่ได้แก้ไขตามข้อคิดเห็น

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับวาระแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลข้อ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รัฐบาลให้ความสำคัญต่อ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ดังนี้

๔.๑ การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษา ทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริม คุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคน ให้ เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

๔.๒ ในระยะเฉพาะหน้าจะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้อง กับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืม เงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุน ให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกใช้บริการการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนโดย จะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

๔.๓ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปมี โอกาสร่วมจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้ กระจาย อำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม ศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคล และบริหารจัดการได้อย่างอิสระและ คล่องตัวขึ้น

๔.๔ พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะ ใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้ และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการ พัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมี คุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอก โรงเรียน

๔.๕ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครูเน้น ครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียน การสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดย

ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔.๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๔.๓.๑ การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์ การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิง บูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ การหล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต

๔.๓.๒ การเปลี่ยนโฉมบทบาท ‘ครู’ ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมทั้งปรับระบบการผลิตและพัฒนาครู ตั้งแต่การดึงดูด คัดสรรผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ การสนับสนุนสื่อการสอน และสร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครูรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง

๔.๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ จัดโครงสร้างการจัดการการศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และให้เอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ทัวถึง และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับสถาบันการศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศ ปฏิรูปการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชน

ในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยแยกออกจากระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน รวมทั้งมีการปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้ ตลอดจนมีการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

๔.๓.๔ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการพัฒนากลไกต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะความรู้ดิจิทัล การมีระบบเทียบโอนประสบการณ์ ระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงานผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้ ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก-เขียนได้-คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

๔.๓.๕ การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก บนพื้นฐานของความเข้าใจลุ่มลึกในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มการรับรู้ของคนไทยด้านพหุวัฒนธรรม การเห็นคุณค่าและมีความอดกลั้นต่อความแตกต่างทางความเชื่อ ความคิด วิถีชีวิต ผ่านความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยนเด็ก เยาวชน และนักเรียน การฝังตัวและการทำงานระยะสั้นในประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

๔.๓.๖ การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่าของครูไปพร้อมกัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๓.๗ การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาสู่ระดับนานาชาติ ในการให้บริการทางการศึกษา วิชาการ และการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เป็นศูนย์ฝึกอบรม และศูนย์ทดสอบสมรรถนะในระดับภูมิภาค

☒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (๑) เพื่อปรับเปลี่ยนให้คนไทยในสังคมไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม
- (๒) เพื่อเตรียมคนไทยในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ ๒๑
- (๓) เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต
- (๔) เพื่อเสริมสร้างสถาบันทางสังคมให้มีความเข้มแข็งเอื้อต่อการพัฒนาคนและประเทศ

☒ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา วางหลักไว้ว่า ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้...

(๔) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

จากข้อมูลการจัดอันดับของ International Institute for Management Development (IMD) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าอันดับดัชนีวัดคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ ๕๐ ซึ่งไม่สูงมากนัก จากข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการด้านกำลังคนที่เปลี่ยนไปในอนาคต การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลระดับอุดมศึกษาให้มีความเป็นเลิศ เพื่อตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

นอกจากนี้ เพื่อยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งตั้งขึ้นเป็นทุนหมุนเวียนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ และโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หน้าที่ ภาระผูกพัน โครงการ เงินงบประมาณ บุคลากร และเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา เนื่องจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีผลการประเมินผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนดเป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเร็ว และดำเนินการตามประกาศกระทรวงการคลังฯ ต่อไป โดยให้

คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนรับความเห็นของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ไปพิจารณาทบทวนอีกครั้ง

ทั้งนี้ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะดำเนินการจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปโดยอิสระภายใต้วัตถุประสงค์ของกองทุน ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนที่กำหนดขึ้น และตามความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะให้การสนับสนุนงบประมาณผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ

๑. ผลิตรากำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ อาทิ การผลิตรากำลังคนให้สอดคล้องกับศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาและความต้องการในการพัฒนาประเทศ ปรับฐานการผลิตกำลังคนระดับสถาบันให้สอดคล้องกับแนวทางการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง รวมถึงเพิ่มความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการผลิตรากำลังคนข้ามศาสตร์กับสถาบันอุดมศึกษา คู่ความร่วมมือ

๒. การส่งเสริมการพัฒนากำลังคนโดยการเสริมสร้างความรู้และทักษะทางอาชีพให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อาทิ การยกระดับระบบพัฒนาทักษะสำหรับบุคลากรวัยทำงานและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (credit bank) และระบบสนับสนุนการพัฒนาทักษะในสถาบันอุดมศึกษา การขยายผลหลักสูตรอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาที่ภาคส่วนผู้ใช้งานที่มีส่วนร่วมดำเนินการ และตอบสนองความต้องการของภาคส่วนผู้ใช้งาน และการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาและความเท่าเทียมทางสังคม

๓. พัฒนาและปรับปรุงระบบนิเวศให้เอื้อต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนมีคุณภาพสูง ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้และรองรับการพัฒนาในอนาคต อาทิ การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox) การจัดทำระบบฐานข้อมูลอุดมศึกษา

๔. การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการ ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

๕. การส่งเสริมและการเคลื่อนย้ายบุคลากรศักยภาพสูงเพื่อช่วยสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน อาทิ การระดมทรัพยากรและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติงานในประเทศ เพื่อร่วมผลิตบัณฑิตและวิจัยผ่านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา หรือภาคอุตสาหกรรมในประเทศ (Domestic & International Academic & Research Mobility) และการเคลื่อนย้ายบุคลากรระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคการผลิต บริการ สังคมและชุมชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ (Talent Mobility)

๖. การปฏิรูประบบบริหารจัดการ การกำกับดูแล เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ อาทิ การยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพของกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติ (Policy deployment) และการพิจารณาผลักดันให้เกิดการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของไทยโดยแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็นกลุ่มตามผลลัพธ์ (Outcome-based)

๗. ปฏิรูปกลไกการเงินและงบประมาณการอุดมศึกษาให้เป็นเครื่องมือผลักดันให้เกิดการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาต่อโจทย์ประเทศ อาทิ การพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณแบบอิงอุปสงค์ (Demand-side) โดยการจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่ที่เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาให้จัดสรรตามปริมาณผู้เรียนเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในหลักสูตรที่ตรงกับสาขาที่ประเทศมีความต้องการสูง

๘. การจัดสรรเงินกู้ยืมดอกเบี่ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยสามารถนำไปใช้เป็นส่วนสมทบในการจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาและการก่อสร้างอาคารเรียน พัฒนาคุณวุฒิอาจารย์โดยให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทและหรือปริญญาเอก

๙. การพัฒนาขีดความสามารถอื่น ๆ ของระบบการอุดมศึกษาที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยปรับปรุงให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาเพื่อรองรับภารกิจเฉพาะด้านในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศโดยมีมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดสรรเงินเข้าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้รวมเป็นส่วนหนึ่งของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

(๒) แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา โดยเพิ่มเติมส่วนของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุน และโครงสร้างหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุน

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เมื่อมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการจัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ขึ้น กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะสนับสนุนภารกิจเฉพาะด้านในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะเป็นแหล่งงบประมาณสำหรับการให้เงินกู้ยืมดอกเบี่ยต่ำแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณแบบอิงอุปสงค์ (Demand-side) โดยการจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่ที่เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาให้จัดสรรตามปริมาณผู้เรียนเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในหลักสูตรที่ตรงกับสาขาที่ประเทศมีความต้องการสูง ซึ่งการจัดสรรงบประมาณแบบอิงอุปสงค์ (Demand-side) ให้สถาบันอุดมศึกษาจะปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนการจัดการ

หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางและมีทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามความต้องการของประเทศ

นอกจากนี้ การกำหนดการจัดสรรงบประมาณเป็นก้อนและสามารถบริหารจัดการการใช้จ่ายได้โดยไม่ติดข้อจำกัดด้านปฏิทินงบประมาณประจำปี (Block grant and multi-year) เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณคล่องตัวและปรับเปลี่ยนได้ตามความเปลี่ยนแปลงที่มีพลวัต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันและการเกิดเหตุวิกฤติเชิงซ้อนอื่นที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ จะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

และโดยที่ปัจจุบันมีความจำเป็นในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะเป็นกองทุนที่ได้รับโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน โครงการ เงินงบประมาณ บุคลากร และเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเร็ว และดำเนินการตามประกาศกระทรวงการคลังฯ ต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... มีขึ้นเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามนัยมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยความตกลงของกระทรวงการคลังและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศ และด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลก และเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชน ภาครัฐและภาคประชาสังคม รวมทั้งสนับสนุนการใช้ความรู้ในการพัฒนาสมรรถนะของชุมชนและสังคม

(๒) สนับสนุนการปฏิรูปการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการและแนวทางตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

(๓) ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

(๔) พัฒนาระบบการเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้ที่ตอบสนองการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ให้เข้าถึงการอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ ทุกที่ทุกเวลา ในต้นทุนที่เข้าถึงได้

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพ สมรรถนะ รวมถึงทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ของคณาจารย์ให้ทันความเปลี่ยนแปลง

(๖) ส่งเสริมการจัดการศึกษาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงสถาบันวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมทั้ง พัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน

(๗) สนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี่ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๘) สนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยวิธีการจัดตั้งกองทุนเท่านั้น เนื่องจากมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบุว่า การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น รวมถึงมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ระบุขั้นตอนการเสนอจัดตั้งทุนหมุนเวียนโดยให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีรวมถึงลักษณะของกองทุนที่สามารถจัดตั้งได้ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติดังกล่าว และแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว บนเว็บไซต์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://www.mhesi.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยได้แจ้งการดำเนินการดังกล่าวให้สถาบันอุดมศึกษาทราบเพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตและนักศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ โดยมีผู้เข้าชมจำนวน ๙๒๔ ราย พร้อมทั้งเชิญสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์กับ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง
ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก่ไข คุ่มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ได้กำหนดแนวทางการจัดการอุดมศึกษาเพื่อให้ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนดังต่อไปนี้

(๑.๑) พัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

(๑.๒) พัฒนาศักยภาพให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(๑.๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต

(๒) กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาส่งเสริมเศรษฐกิจและสังคมให้พัฒนาอย่างยั่งยืน

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีเป้าหมายในการส่งเสริมระบบนวัตกรรมการพัฒนากำลังคนและบุคลากรทุกช่วงวัยเพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับ ในต้นทุนที่สามารถเข้าถึงได้ และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนได้ทุกช่วงเวลาโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการเรียนรู้ เพื่อยกระดับ

คุณภาพชีวิตโดยการพัฒนาความสามารถให้มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมถึงมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๓) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. กำหนดให้มีการวางกลไกและมาตรการสนับสนุน อำนวยความสะดวกแก่การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการ ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ อาทิ

(๓.๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัยเอื้อภายในสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการ

(๓.๒) พัฒนากลไกสนับสนุนทางการเงินโดยสถาบันอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการสร้างผู้ประกอบการ

(๓.๓) ส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Education)

(๓.๔) ส่งเสริมภาพลักษณ์การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการประกอบการ อาทิ การสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานซึ่งสนับสนุนผู้ประกอบการทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

(๔) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ส่งเสริมให้มีการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของประเทศและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ถูกนำไปใช้ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศทั่วโลก โดยร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. จะมีแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อตอบโจทยทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

(๕) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาโดยตรง ทั้งในภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ ซึ่งมีขอบเขตการสนับสนุนและกำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถขับเคลื่อนและปรับปรุงองค์ประกอบสำคัญ อาทิ พันธกิจและยุทธศาสตร์ ธรรมาภิบาล การบริหารจัดการ โครงสร้างและการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากร คุณภาพหลักสูตร และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงการสร้างจุดต่าง และความหลากหลายตามพันธกิจและศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศของแต่ละสถาบัน และใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะครอบคลุมทุกช่วงอายุ ทั้งนักศึกษาและกำลังคนในตลาดแรงงาน ส่งผลให้การจัดการศึกษาในรูปแบบที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) รวมถึงระบบ Non degree หรือ Professional training ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้

(๖) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดย ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. มีข้อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ รัฐบาลท้องถิ่นและองค์กรมหาชนที่มีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทำภารกิจที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน มีเอกภาพ และปรับโครงสร้างการบริหารจัดการระบบอุดมศึกษาของประเทศทั้งในภาครัฐและเอกชนให้มีสมรรถนะสูงในการตอบสนองความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ภาคสังคม และชุมชน

(๗) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. มีการทำภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนหรือไม่ซ้ำซ้อนกัน จะช่วยให้เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณแผ่นดิน

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาประมาณการด้านการศึกษาทุกปี เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาประมาณ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับสูงตามความต้องการของประเทศ และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เตรียมการให้ใช้คำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนการพัฒนาการอุดมศึกษาแทนการทำข้อตกลง เมื่อมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วย

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตาม และการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ในระยะ ๓ ปีแรก จำนวน.....บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

(๑) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านการวิจัย และการบริการวิชาการ รวมถึงเกิดการลงทุนร่วมกับภาคเอกชนเพื่อการวิจัยและพัฒนา อีกทั้งยังเป็น ปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มขึ้นขีดความสามารถด้านสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อ GDP

(๒) เกิดการยกระดับคุณภาพการผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศ อย่างน้อย ๗๕,๐๐๐ คน ในระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งบุคลากรเหล่านี้สามารถเข้าไปทำงานใน ภาคเอกชน ชุมชน สังคม เพื่อสร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศประมาณ ๗,๒๘๐ ล้านบาท ต่อปี

(๓) เพิ่มโอกาสในการนำผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ของสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกนำไป สร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ รวมถึงชุมชนและท้องถิ่น

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับโจทย์วิจัยท้องถิ่นสร้างศักยภาพการบูรณาการความรู้จาก สาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อการวิจัยต่อยอดจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี เกิดการริเริ่มโครงการที่กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและนักวิชาการในท้องถิ่นอัน จะนำไปสู่งานวิจัยในชุมชนบนฐานการวิจัยและพัฒนามาตรฐานทรัพยากร การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นและ การประยุกต์ใช้บทเรียนที่ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมความเป็นอยู่ สุขภาวะ หรือเพื่อ การอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ

เกิดงานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพใน ระบบนิเวศ ผลกระทบทางอ้อมนี้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ด้าน สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในสังคมไทย

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการ ใช้ระบบคณะกรรมการ

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

๑๑. เหตุผลความจำเป็น ในการกำหนดโทษอาญา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทาง
ปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้รับผิดชอบ นายพันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี, นางสาวมาลินี รัตนนันทพัฒน์

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๖๑

อีเมล malinee.r@mhesi.go.th

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ในการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ มีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ จำนวน ๑ ครั้ง โดยเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว บนเว็บไซต์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://www.mhesi.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. จำนวน ๙๒๔ ราย พร้อมทั้งแจ้งการดำเนินการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ให้สถาบันอุดมศึกษา ทราบเพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตและนักศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ โดยจัดทำเป็นหนังสือราชการ ที่ อว ๐๒๓๖/ว๕๗๓๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จัดส่งไปยังสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๑๕๖ แห่ง

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง โดยเชิญสถาบันอุดมศึกษาจำนวน ๑๕๖ แห่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอ้าน ชั้น ๕ อาคารอุดมศึกษา ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ถนนศรีอยุธยา) และได้จัดให้มีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Zoom ในวันและเวลา ดังกล่าวด้วย มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๓ คน (ในห้องประชุม จำนวน ๑๘ คน และร่วมประชุมทางไกล จำนวน ๔๕ คน)

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๓.๒ รับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นในเนื้อหา แก้ไขพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาในการพิจารณาคำขอของงบประมาณของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒ (๑))

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ไม่มีข้อคัดค้าน และผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ไม่ได้มีการชี้แจงเนื่องจากไม่มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยโดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแล้ว จึงนำข้อสรุปดังกล่าวมาประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

- ☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ด้านที่ ๑ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

โดยที่ปัจจุบันมีความจำเป็นในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะเป็นกองทุนที่ได้รับโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หน้าที่ ภาระผูกพัน โครงการ เงินงบประมาณ บุคลากร และเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเร็ว และดำเนินการตามประกาศกระทรวงการคลังฯ ต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.ให้สอดคล้องกัน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้จัดตั้งขึ้นได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบาทหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพและเป็นระบบ ตลอดจนการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

เมื่อเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้งบประมาณด้านการอุดมศึกษาเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เป็นงบประมาณกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จึงสมควรปรับแก้ไขหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกัน โดยให้แก้ไขมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณา คำของงบประมาณของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยวิธีการจัดตั้งกองทุนเท่านั้น เนื่องจากมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบุว่า การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น รวมถึงมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ระบุขั้นตอนการเสนอจัดตั้งทุนหมุนเวียนโดยให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีรวมถึงลักษณะของกองทุนที่สามารถจัดตั้งได้ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์กับ ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จะจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านการวิจัยและการบริการวิชาการ รวมถึงเกิดการลงทุนร่วมกับภาคเอกชนเพื่อการวิจัยและพัฒนา อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มขึ้นนี้ชี้วัดด้านสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อ GDP

(๒) เกิดการยกระดับคุณภาพการผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ อย่างน้อย ๗๕,๐๐๐ คน ในระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งบุคลากรเหล่านี้สามารถเข้าไปทำงานในภาคเอกชน ชุมชน สังคม เพื่อสร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศประมาณ ๗,๒๘๐ ล้านบาทต่อปี

(๓) เพิ่มโอกาสในการนำผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ของสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ รวมถึงชุมชนและท้องถิ่น

(๔) ผลกระทบต่อสังคมและชุมชนในด้านอื่น ๆ อาทิ เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับโจทย์วิจัยท้องถิ่นสร้างศักยภาพการบูรณาการความรู้จากสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อการวิจัยต่อยอดจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดการริเริ่มโครงการที่กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและนักวิชาการในท้องถิ่นอันจะนำไปสู่งานวิจัยในชุมชนบนฐานการวิจัยและพัฒนาบนฐานทรัพยากร การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นและการประยุกต์ใช้บทเรียนที่ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมความเป็นอยู่ สุขภาวะ หรือเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากท้องถิ่นอย่างยั่งยืน อาทิ งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในระบบนิเวศ ผลกระทบทางอ้อมนี้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในสังคมไทย

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาประมาณด้านการอุดมศึกษาทุกปี เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาประมาณเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับสูงตามความต้องการของประเทศ

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาให้มีความเหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน จะช่วยส่งเสริมให้การอุดมศึกษาของประเทศเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและจะช่วยสนับสนุนภารกิจเฉพาะด้านในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จะเป็นแหล่งงบประมาณสำหรับการให้เงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น

อนึ่ง การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษายังส่งเสริมระบบนวัตกรรมการพัฒนากำลังคนและบุคลากรทุกช่วงวัยเพื่อตอบสนองต่อโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับ ในต้นทุนที่สามารถเข้าถึงได้ และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนได้ทุกช่วงเวลาโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตโดยการพัฒนาความสามารถให้มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมถึงมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

อีกทั้ง ยังสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาด้วยการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางและมีทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามความต้องการของประเทศ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณจำเป็นต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในแต่ละระยะ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นก้อนและสามารถบริหารจัดการการใช้จ่ายได้โดยไม่ติดข้อจำกัดด้านปฏิทินงบประมาณประจำปี (Block grant and multi-year) เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณคล่องตัวและปรับเปลี่ยนได้ตามความเปลี่ยนแปลงที่มีพลวัต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันและการเกิดเหตุวิกฤติเชิงซ้อนอื่นที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบการอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่าง
ถี่ถ้วนแล้ว

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๙๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้รับผิดชอบ นายพันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี, นางสาวมาลินี รัตนนันทพัฒน์

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๖๑

อีเมล malinee.r@mhesi.go.th

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ในการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ มีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ จำนวน ๑ ครั้ง โดยเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว บนเว็บไซต์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://www.mhesi.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. จำนวน ๙๒๔ ราย พร้อมทั้งแจ้งการดำเนินการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ให้สถาบันอุดมศึกษา ทราบเพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตและนักศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ โดยจัดทำเป็นหนังสือราชการ ที่ อว ๐๒๓๖/ว๕๗๓๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จัดส่งไปยังสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๑๕๖ แห่ง

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง โดยเชิญสถาบันอุดมศึกษาจำนวน ๑๕๖ แห่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอ้าน ชั้น ๕ อาคารอุดมศึกษา ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ถนนศรีอยุธยา) และได้จัดให้มีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Zoom ในวันและเวลา ดังกล่าวด้วย มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๓ คน (ในห้องประชุม จำนวน ๑๘ คน และร่วมประชุมทางไกล จำนวน ๔๕ คน)

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๓.๒ รับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นในเนื้อหา แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขคำว่า “ข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษา” เป็นคำว่า “คำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนการพัฒนาการอุดมศึกษา” (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๑ (๒) และมาตรา ๓๒)

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ไม่มีข้อคัดค้าน และผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.โดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ไม่ได้มีการชี้แจงเนื่องจากไม่มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยโดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแล้ว จึงนำข้อสรุปดังกล่าวมาประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

- ☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ด้านที่ ๑ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

โดยที่ปัจจุบันมีความจำเป็นในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะเป็นกองทุนที่ได้รับโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน โครงการ เงินงบประมาณ บุคลากร และเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเร็ว และดำเนินการตามประกาศกระทรวงการคลังฯ ต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้สอดคล้องกัน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เมื่อเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้งบประมาณด้านการอุดมศึกษาเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เป็นงบประมาณกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขคำว่า “ข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษา” เป็นคำว่า “คำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนการพัฒนาการอุดมศึกษา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๒) และมาตรา ๓๒)

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยวิธีการจัดตั้งกองทุนเท่านั้น เนื่องจากมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบุว่า การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น รวมถึงมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ระบุขั้นตอนการเสนอจัดตั้งทุนหมุนเวียนโดยให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีรวมถึงลักษณะของกองทุนที่สามารถจัดตั้งได้ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์กับ ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จะจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านการวิจัยและการบริการวิชาการ รวมถึงเกิดการลงทุนร่วมกับภาคเอกชนเพื่อการวิจัยและพัฒนา อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มดัชนีชี้วัดด้านสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อ GDP

(๒) เกิดการยกระดับคุณภาพการผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ อย่างน้อย ๗๕,๐๐๐ คน ในระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งบุคลากรเหล่านี้สามารถเข้าไปทำงานในภาคเอกชน ชุมชน สังคม เพื่อสร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศประมาณ ๗,๒๘๐ ล้านบาทต่อปี

(๓) เพิ่มโอกาสในการนำผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ของสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ รวมถึงชุมชนและท้องถิ่น

(๔) ผลกระทบต่อสังคมและชุมชนในด้านอื่น ๆ อาทิ เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับโจทย์วิจัย ท้องถิ่นสร้างศักยภาพการบูรณาการความรู้จากสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อการวิจัยต่อยอดจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น สำนักรวมงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดการริเริ่มโครงการที่กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน และนักวิชาการในท้องถิ่นอันจะนำไปสู่งานวิจัยในชุมชนบนฐานการวิจัยและพัฒนาบนฐานทรัพยากร การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นและการประยุกต์ใช้บทเรียนที่ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมความเป็นอยู่ สุขภาวะ หรือเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากท้องถิ่นอย่างยั่งยืน อาทิ งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในระบบนิเวศ ผลกระทบทางอ้อมนี้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในสังคมไทย

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเตรียมการให้ใช้คำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนการพัฒนาการอุดมศึกษาแทนการทำข้อตกลง เมื่อมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาให้มีความเหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน จะช่วยส่งเสริมให้การอุดมศึกษาของประเทศเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและจะช่วย

สนับสนุนภารกิจเฉพาะด้านในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จะเป็นแหล่งงบประมาณสำหรับการให้เงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น

อนึ่ง การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษายังส่งเสริมระบบนวัตกรรมการพัฒนากำลังคนและบุคลากรทุกช่วงวัยเพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับ ในต้นทุนที่สามารถเข้าถึงได้ และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนได้ทุกช่วงเวลาโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตโดยการพัฒนาความสามารถให้มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมถึงมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

อีกทั้ง ยังสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาด้วยการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางและมีทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามความต้องการของประเทศ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณจำเป็นต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในแต่ละระยะ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นก้อนและสามารถบริหารจัดการการใช้จ่ายได้โดยไม่ติดข้อจำกัดด้านปฏิทินงบประมาณประจำปี (Block grant and multi-year) เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณคล่องตัวและปรับเปลี่ยนได้ตามความเปลี่ยนแปลงที่มีพลวัต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันและการเกิดเหตุวิกฤติเชิงซ้อนอื่นที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบการอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินการทางปกครอง

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินการทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่าง
ถี่ถ้วนแล้ว

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้รับผิดชอบ นายพันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี, นางสาวมาลินี รัตนนันทพัฒน์

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๖๑

อีเมล malinee.r@mhesi.go.th

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ในการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ มีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศ จำนวน ๑ ครั้ง โดยเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว บนเว็บไซต์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://www.mhesi.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. จำนวน ๙๒๔ ราย พร้อมทั้งแจ้งการดำเนินการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จำนวน ๔ ฉบับ และแบบรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติฯ ให้สถาบันอุดมศึกษา ทราบเพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตและนักศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ โดยจัดทำเป็นหนังสือราชการ ที่ อว ๐๒๓๖/ว๕๗๓๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จัดส่งไปยังสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๑๕๖ แห่ง

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง โดยเชิญสถาบันอุดมศึกษาจำนวน ๑๕๖ แห่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอาน ชั้น ๕ อาคารอุดมศึกษา ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ถนนศรีอยุธยา) และได้จัดให้มีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Zoom ในวันและเวลา ดังกล่าวด้วย มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๓ คน (ในห้องประชุม จำนวน ๑๘ คน และร่วมประชุมทางไกล จำนวน ๔๕ คน)

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๓.๒ รับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นในเนื้อหา แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขคำว่า “ข้อตกลงให้ดำเนินโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือโครงการวิจัยและนวัตกรรม” เป็นคำว่า “คำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนให้ดำเนินโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือโครงการวิจัยและนวัตกรรม” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ไม่มีข้อคัดค้าน และผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ไม่ได้มีการชี้แจงเนื่องจากไม่มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดเห็นด้วยโดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแล้ว จึงนำข้อสรุปดังกล่าวมาประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

- ☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ด้านที่ ๑ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

โดยที่ปัจจุบันมีความจำเป็นในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะเป็นกองทุนที่ได้รับโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หน้าที่ ภาระผูกพัน โครงการ เงินงบประมาณ บุคลากร และเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเร็ว และดำเนินการตามประกาศกระทรวงการคลังฯ ต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้สอดคล้องกัน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เมื่อเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้งบประมาณด้านการอุดมศึกษาเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เป็นงบประมาณกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แก้ไขคำว่า “ข้อตกลงให้ดำเนินโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือโครงการวิจัยและนวัตกรรม” เป็นคำว่า “คำ

รับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับเงินอุดหนุนให้ดำเนินโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือ โครงการวิจัยและนวัตกรรม”

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยวิธีการจัดตั้งกองทุน เท่านั้น เนื่องจากมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบุว่า การจัดตั้งทุน ทุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยทบบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น รวมถึงมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ระบุขั้นตอนการเสนอจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนโดย หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อ คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีรวมถึงลักษณะ ของกองทุนที่สามารถจัดตั้งได้ตามทบบัญญัติในพระราชบัญญัติดังกล่าว และแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกัน

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์กับ ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่าง พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จะจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านการวิจัยและการ บริการวิชาการ รวมถึงเกิดการลงทุนร่วมกับภาคเอกชนเพื่อการวิจัยและพัฒนา อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสนับสนุน การเพิ่มขึ้นขีดความสามารถด้านสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อ GDP

สนับสนุนภารกิจเฉพาะด้านในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา จะเป็นแหล่งงบประมาณสำหรับการให้เงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น

อนึ่ง การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษายังส่งเสริมระบบนวัตกรรมการพัฒนากำลังคนและบุคลากรทุกช่วงวัยเพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับ ในต้นทุนที่สามารถเข้าถึงได้ และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนได้ทุกช่วงเวลาโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตโดยการพัฒนาความสามารถให้มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมถึงมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

อีกทั้ง ยังสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาด้วยการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ปรับเปลี่ยนการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางและมีทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามความต้องการของประเทศ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณจำเป็นต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในแต่ละระยะ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นก้อนและสามารถบริหารจัดการการใช้จ่ายได้โดยไม่ติดข้อจำกัดด้านปฏิทินงบประมาณประจำปี (Block grant and multi-year) เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณคล่องตัวและปรับเปลี่ยนได้ตามความเปลี่ยนแปลงที่มีพลวัต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันและการเกิดเหตุวิกฤติเชิงซ้อนอื่นที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินพันธกิจไปในทิศทางที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบการอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่าง
ถี่ถ้วนแล้ว

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิริวไล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้รับผิดชอบ นายพันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี, นางสาวมาลินี รัตนนันทพัฒน์

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๖๑

อีเมล malinee.r@mhesi.go.th